

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyelelerin tanzimine mütedair Anlaşmaya bağlı II nci listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakâle yapılmasına dair teati olunan mektupların tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret Encümenleri mazbataları (1/241)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-115 6/1099

10 . IV . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Almanya arasında Ticari Mübadelelere ve Tediyelelerin Tanzimine mütedair 18 . IV . 1943 tarihli anlaşmaya bağlı 2 nei listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair Alman Sefaretiyle teati olunan mektupların tasdikına dair Hariciye Vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 31 . III . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesi ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

Türkiye ile Almanya arasında Ticari Mübadelelere ve Tediyelelerin tanzimine mütedair 9 . X . 1941 ve 18 . IV . 1943 tarihli anlaşmalara bağlı serbest piyasa listelerinde gösterilen kontenjanların tükendiği ve bu kontenjanların mukabilini teşkil etmek üzere Türk ithalâtçıları tarafından Alman firmalarına verilen siparişlerin tesbit edilmiş bulunan hadleri aştığı Ticaret Vekâletinden bildirilmişti.

Diğer taraftan bu fazla ithalâta mukabil ikinci listedeki bazı Türk malları kontenjanlarının tezyidi Almanlar tarafından istenilmişti.

Her iki anlaşmaya merbut serbest piyasa listelerinde gösterilen hadleri aşarak memleketimize giren Alman mallarının esas itibariyle piyasa ihtiyaçlarına tekabül eden kıymetli maddelerden tereküp ettiği ve binaenaleyh tesbit edilmiş bulunan hadleri aşması dolayısıyla Alman mallarının bugünkü şartlar dahilinde ithalâtını durdurmak için herhangi bir sebep mevcut olmadığı ve bilâkis sürümü az bazı maddelerimizin satılmasını teminen ikinci listedeki kontenjanlarının 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesi suretiyle artırılması menfaatlerimize uygun görülmüştü.

Ayrıca yukarıda mevzu bahis anlaşmalarda incire tahsis edilmiş bulunan kontenjanlarda bakiye kalan 3 895 490 liradan 1 milyon lirasının incir için muhafaza edilmesi ve geriye kalan 2 895-490 lirasını da üzüme tahsisi Ticaret Vekâleti tarafından teklif edilmiş ve bu teklif Almanlar tarafından kabul edilmiştir.

Binaenaleyh Alman fazla ithalâtını teşkil eden 14 milyon lira mukabilinde muayyen nispetler dâ-

hilinde bazı Türk mallarının ihracı 19 şubat 1944 tarihinde Ankara'daki Alman Sefaretiyle mektup teatisi suretiyle tahakkuk ettirilmiştir.

İşbu mektupların kabul ve tasdiki Büyük Millet Meclisinin yüksek tasviplerine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/241

Karar No. 10

5 . V . 1944

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadeleler ve Tediyelerin tanzimine mütedair 18 . IV . 1943 tarihli Anlaşmaya bağlı II nei listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair Alman Sefaretiyle teati olunan mektupların tasdikına dair Hariciye Vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 31 . III . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 10 nisan 1944 tarih ve 6/1099 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise sunulup Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Hariciye Vekâleti mümessilinin huzuruyla tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin esbabı mücibesinden ve verilen izahattan memleketimizin menfaatlerine uygun olduğu anlaşılan işbu lâyiha Encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Ticaret Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Rs. N.	M. M.	Kâtip
Tokad	Tokad	Ağrı
N. Poroy	N. Poroy	R. R. Pasin
Bolu	Erzurum	Gümüşano
H. C. Çambel	Gl. P. Demirhan	E. S. Tör
Samsun		Seyhan
C. Bilsel		Gl. N. Eldeniz

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ticaret Encümeni

Esas No. 1/241

Karar No. 28

28 . VI . 1944

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyelerin tanzimine mütedair 18 . IV . 1943 tarihli Anlaşmaya bağlı ikinci listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine ve incir, üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair Alman Sefareti ile teati olunan mektuplarla yapılan anlaşmanın tasdikına dair Hariciye Vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 31 . III . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Hariciye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize havale buyurulmakla

müzakere olundu:

Encümenimizce de tasvip ve aynen kabul edilen kanun lâyihası Umumî Heyete arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ti. En. Rs. Y.

M. M.	M. M.	Kâtip
Manisa	Manisa	Niğde
Dr. H. Sarhan	Dr. H. Sarhan	Kütahya
Ankara	Kastamonu	B. Atalay
A. Çubukçu	H. Çoruk	Zonguldak
Ordu	Yozgad	A. Gürel
M. Yarımbyık	Z. Arkant	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyeleerin tanzimine mütedair 18 .IV . 1943 tarihli Anlaşmaya bağlı II nci listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair Alman Sefaretiyle 19 şubat 1944 tarihinde teati olunan mektupların tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelere ve Tediyeleerin tanzimine dair 18 .IV . 1943 tarihli Anlaşmalara bağlı II nci listeye 14 milyon liralık munzam bir kontenjan ilâvesine, incir ve üzüm kontenjanlarında münakale yapılmasına dair Alman Sefaretiyle 19 şubat 1944 tarihinde teati olunan mektuplarla merbutu liste kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini tatbika

İera Vekilleri Heyeti memurdur.

31 . III . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran	N. Mencmencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suat H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

Deutsche Botschaft

Ankara, 11 şubat 1944

Ekselâns,

Aşağıdaki hususu zati devletlerinin irtılama arz etmekle şeref kesbeylerim:

Alman firmalarına yapılmış olan ve serbest piyasaya muhassas bulunan Türk siparişleri, bunlara tekabül eden 9 . X . 1941 ve 18 . IV . 1943 tarihli Ticaret Anlaşmalarına ek II numaralı listelerde derpiş edilen Türk mallarına nazaran şimdiden bir fazlalık kaydetmiş olduğundan, Alman Hükümeti, bu fazlalığa mukabil olmak üzere, ilişik listede yazılı malların Almanya'ya ihracını teklif eder.

14 000 000 türk lirasına baliğ olan bu mallar, 18 nisan 1943 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek II listeye munzam bir kontenjan teşkil edip mevzuubahis Anlaşmada tesbit edilen şeraite tabi tutulacaktır.

Aynı zamanda Alman Hükümeti, yukarıda bahsi geçen Anlaşmalarda derpiş edilen incir kontenjanlarının heyeti mecmuasının bakiyesini teşkil eden 3 895 490 türk lirasından bir milyon liranın tenzilinden sonra geri kalan 2 895 490 türk lirasının üzüme tahsis edilmesini teklif eder.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bu husustaki mutabakatını bildirmenizi zati devletlerinden rica ederim.

En derin saygılarımı kabul etmenizi rica ederim Ekselâns.

Ekselâns,

Franz Von Papen

Bay Numan Menemencioglu

Hariciye Vekili

Şehir

Liste

Maddeler:	Tesbit edilen kontenjan:
Tütün:	1 500 000 T. L.
Taze, tütümlü, tuzlu veya konserve balıklar (Bunların ambalâjı için muktazi tenekeler veril- mek suretiyle) ve balık mahsulleri:	5 500 000 »
Deriler:	1 200 000 »
Kuru üzüm:	1 600 000 »
Kendir lifleri veya tohumu:	500 000 »
Mazı:	500 000 »
Fındık:	500 000 »
Melâs	100 000 »
Anason:	400 000 »
Barsak:	200 000 »
Küsbe:	700 000 »
Palamut hulâsası:	300 000 »
Muhtelif maddeler:	1 000 000 »
	<hr/>
	14 000 000 T. L.

Hariciye Vekâleti

22290/21

Bay Büyük Elçi,

Ankara, 19 şubat 1944

Ekselânsınızın aşağıdaki şekilde yazılı 11 şubat 1944 tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kesbeylerim:

Ekselâns,

«Aşağıdaki hususu zâtı devletlerinin irtılama arz etmekle şeref duymaktayım:

Alman firmalarına yapılmış olan ve serbest piyasaya muhassas bulunan Türk siparişleri, bunlara tekabül eden 9 . X . 1941 ve 18 . IV . 1943 tarihli Ticaret Anlaşmalarına ek II numaralı listelerde derpiş edilen mallara nazaran şimdiden bir fazlalık kaydetmiş olduğundan, Alman Hükümeti bu fazlalığa mukabil olmak üzere ilişik listede yazılı malların Almanya'ya ihracını teklif etmektedir.

14 milyon Türk lirasına baliğ olan bu mallar, 18 nisan 1943 tarihli Ticaret Anlaşmasına ek liste II ye munzam bir kontenjan teşkil edip mevzu bahis Anlaşmada tesbit edilen şeraite tabi tutulacaktır.

Aynı zamanda Alman Hükümeti, yukarıda bahsi geçen Anlaşmalarda derpiş edilen incir kontenjanlarının heyeti mecmuasının bakiyesini teşkil eden 3 895 490 Türk lirasından bir milyon liranın tenzilinden sonra geri kalan 2 895 490 Türk lirasının üzüme tahsis edilmesini teklif eder.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bu husustaki mutabakatını bildirmenizi zâtı devletlerinden rica ederim.»

Bu mektubun muhtevası hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin mutabakatını zâtı devletlerine bildirmekle şerefliyım.

En derin saygılarımı kabul etmenizi rica ederim Bay Büyük Elçi.

Ekselâns

Franz Von Papen

Almanya Büyük Elçisi

Şehir

Numan Menemcioglu

Liste

Maddeler :	Tesbit edilen kontenjan:
Tütün :	1 500 000 Türk lirası
Taze, tütümlü, tuzlu veya konserve balıklar (bunların ambalajı için muktazi tenekeler verilmek suretiyle) ve balık mahsulleri:	5 500 000 » »
Deriler :	1 200 000 » »
Kuru üzüm :	1 600 000 » »
Kendir lifler veya tohumu :	0 500 000 » »
Mazı :	0 500 000 » »
Fındık :	0 500 000 » »
Melâs :	0 100 000 » »
Anason :	0 400 000 » »
Bağrısak :	0 200 000 » »
Küspe :	0 700 000 » »
Palamut hülâsası :	0 300 000 » »
Muhtelif maddeler :	1 000 000 » »
	14 000 000 T. L.